

Opvs Theologicvm

In Tres Tomos Distribvtvm, In quo praecipua totius Theologiae capita accurate pertractantur ... Adiecto ad finem Tertij Tomi Indice rerum notabilium

Qui totam primam partem D. Thomæ, ac multa alia continet, quorum Indicem sequens pagina dabit

Mauro, Silvestro

Romae, 1687

Q. 275. Vtrùm in statu innocentiae pueri nati fuissent in scientia perfecti, & cum perfecto vsu rationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84111](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84111)

QVAESTIO CCLXXV.

Virum in statu innocentie pueri nati fuissent in scientia perfecti, & cum perfecto usu rationis?

S. Th. quæst. 101. art. 1. 2.

1. Videtur, quod in statu innocentie pueris in generatione infusæ fuissent omnes scientiæ etiam naturales, ac proinde nati fuissent perfecti in scientia. Vt enim cum Sancto Thoma qu. 94. art. 3. diximus qu. 256. Adamo in productione infusæ sunt omnes scientiæ etiam naturales, ac proinde productus est in scientia perfectus: sed Adam debuit generare filios similes sibi: ergo.

2. Secundo ex dictis quæst. 274. proximè superiori, pueri in statu innocentie generati fuissent cum gratia, & iustitia, & cum omnibus virtutibus infusis: ergo etiam cum omnibus scientiis. Eadem enim est ratio. Confirmatur: nam ad exercitium virtutum requiritur prudentia, hoc est scientia rerum agendarum: ergo pueri, sicut generati fuissent cum virtutibus infusis, sic generati fuissent cum prudentia, quæ dirigeretur ad exercitium virtutum: ergo etiam cum aliis scientiis: eadem enim est ratio.

3. Tercio si pueris ab initio non infunderentur omnes scientiæ, deberent illas acquirere studio, ac disciplina: sed ad acquirendas scientias studio, & disciplina requiritur longum tempus, ac difficillimè ad earum perfectionem peruenitur: hæc autem repugnant felicitati status innocentie: ergo pueri deberent omnes scientias accipere per infusionem à Deo.

4. Quarto, ut docet Beda in cap. 2. ep. ad Rom. & in cap. 1. Genes. ignorantia in hominibus causatur à peccato: ergo si Adam non peccasset, homines generarentur sine vlla ignorantia: sed ignorantia est priuatio scientiæ: ergo homines generarentur sine vlla priuatione scientiæ, ac proinde cum omnibus scientiis naturalibus.

5. Quinto videtur, quod pueri in statu innocentie generati fuissent cum perfecto usu rationis. Ideo enim de facto pueri ab initio non habent perfectum usum rationis, quia anima à corpore aggrauatur, & consequenter impeditur à perfecto usu rationis: sed ut dicitur Sap. 9. Corpus, quod corrumpitur, aggrauat animam, ideoque solum corpus corruptibile aggrauat animam, eamque impedit à perfecto usu rationis: in statu autem innocentie corpora hominum non essent sub eâ corruptioni, ac morti, ut dictum est quæst. 269. ergo.

6. Sexto plura bruta animalia statim, ac nata sunt, habent usum naturalis industriæ,

ex.gr. statim agnus fugit lupum: ergo à fortiori homines geniti in statu innocentie statim habuissent perfectum usum rationis.

7. Respondeo, quod ut cum Sancto Thoma quæst. 95. art. 3. diximus quæst. 256. num. 4. & sequentibus, Adam ab initio non solum habuit perfectum usum rationis, sed etiam accepit à Deo scientiam infusam omnium, quæ homines naturaliter studio, ac disciplina possunt cognoscere, ac præterea notitiam infusam mysteriorum supernaturalium. Hoc supposito, queritur, verum si Adam non peccasset, proportionaliter pueri generarentur, ac nascerentur cum perfecto usu rationis, & cum habitibus per accidens infusis scientiarum naturalium, & cum notitia infusa supernaturalium mysteriorum?

8. Richardus in 2. dist. 20. art. 1. quæst. 4. opinatur, quod licet pueri ab initio non haberent scientias naturales quantum ad usum, haberent illas quoad habitus per accidens infusos. Contra hanc sententiam.

9. Dicendum cum Sancto Thoma hoc art. 1. quæst. 101. quem sequuntur satis communiter Theologi, ac inter ceteros Suarez lib. 5. de Opere sex dierum, cap. 8. num. 17. & sequentibus, quod pueri ab initio, nec haberent habitus per accidens infusos scientiarum naturalium, sed anima eorum esset sicut tabula rasa, in qua nihil est scriptum, ac deinde paulatim species, & habitus scientiarum naturalium, studio, inuentione, ac disciplina sine difficultate acquirerent, & à sensibilibus abstraherent.

10. Probatur: nam ut cum Sancto Thoma quæst. 84. art. 3. & Aristotele 3. de anima t. 14. diximus quæst. 240. Anima hominis naturaliter ab initio est veluti tabula rasa, in qua nihil est scriptum, ac proinde caret omnibus speciebus, & habitibus, ac deinde paulatim species intelligibiles abstrahit à sensibilibus sensu perceptis, ac habitus scientiarum studio, inuentione, vel disciplina acquirit, & ideo vnitur corpori, quia sensibus corporeis indiget ad species, & habitus scientiarum connaturaliter acquirendos, ut cum eodem Sancto Thoma quæstione 89. art. 1. diximus quæstione 247. Sed de his, quæ sunt supra naturam, soli auctoritati creditur, unde ubi auctoritas deficit, sequi debemus naturæ conditionem, ut loquitur Sanctus Thomas hoc art. 1. quæst. 101. ergo quandoquidem ex nulla auctoritate Scripturarum colligitur in statu innocentie pueros ab initio supernaturaliter acceperunt species, & habitus per accidens infusos scientiarum naturalium, debemus existimare, quod pueri generarentur sine talibus speciebus, & habitibus, ac proinde ab initio non essent perfecti scientia, sed eam processu temporis absque difficultate (quæ nulla esset in natura integra) acquirerent, inueniendo, vel addiscendo. Ex proportionali ratione licet ab initio pueri simul cum gratia acciperent habitum per se infusum fidei, qui connaturaliter sequitur

G g g g g 2

tur ex gratia sanctificante per modum proprietatis, ut dictum est quæst. 274. num. 9. tamen non acciperent notitiam infusam mysteriorum supernaturalium, sed eam deinde acciperent per reuelationem, vel immediatè à Deo, vel mediatè ex instructione parentum, aut aliorum.

11. Dicendum secundo cum eodem Sancto Thoma art. 2. quæst. 101. In statu innocentie pueri ab initio non haberent perfectum usum rationis.

Probatur ex eodem principio. Nam pueri naturaliter, secluso miraculo, non habent perfectum usum rationis: sed nulla auctoritate Scripturæ colligitur hoc miraculum: ergo. Probatur maior: nam usus rationis quodammodo pendet ex usu virium sensitivarum, ideoque ligato sensu, & impeditis inferioribus viribus sensitivis, in homine impeditur perfectus usus rationis, ut patet in dormientibus, & phreneticis, & ut cum Sancto Thoma quæst. 84. art. 3. explicauimus quæst. 241. num. 6. 7. & 8. sed vires sensitivæ sunt virtutes etiam organorum corporeorum, ideoque corporeis organis impeditis, impediuntur ab exercitio actuum perfectorum: ergo in hominibus perfectus usus rationis impeditur ex impedimento, & indispositione organorum corporeorum: sed in pueris organa corporea propter nimiam humiditatem cerebri sunt impedita, ac indisposita, ac proinde pueri, sicut naturaliter non habent perfectum usum membrorum, sic non habent perfectum usum virium sensitivarum, & consequenter rationis: ergo &c. Addit S. Thomas, quod in statu innocentie pueri habuissent usum rationis perfectiorem, quam nunc, quantum ad ea, quæ ad eos pertinebant, quantum ad statum illum, sicut & de usu membrorum superius est dictum quæst. 99. art. 1. & nos explicauimus quæst. 273. num. 9.

12. Ad 1. concedo maiorem, ac distinguo minorem: Adam debuit generare filios similes sibi in accidentibus naturalibus, & etiam in gratuitis datis ori naturæ, concedo: in accidentibus naturalibus Adamo convenientibus, in quantum erat pater, & instructor totius generis humani: sed perfecta scientia rerum naturalium fuit in prima productione infusa Adamo, in quantum debebat esse pater, & instructor totius generis humani, ut cum Sancto Thoma qu. 94. art. 3. diximus quæst. 256. ergo Adam non debuit generare filios sibi similes in tali scientia infusa.

13. Ad 2. concedo antecedens, & nego consequentiam. Disparitas est, quia ex dictis quæst. 274. gratia, & iustitia fuit accidens gra-

uitum datum in Adamo toti naturæ humanæ: sed accidentia data toti naturæ humanæ debuissent propagari in posteros: ergo. At scientia per accidens infusa fuit accidens individuale datum Adamo, in quantum erat pater, & instructor totius generis humani, ac proinde non debuit propagari in posteros. Ad confirmationem: sicut pueri habuissent ab initio cum gratia omnes virtutes supernaturales per se infusas, tum theologicas, tum morales, ut dictum est quæst. 274. num. 10. sic habuissent etiam prudentiam per se infusam, per quam sufficienter dirigerentur ad exercendos actus virtutum supernaturalium illi ætati convenientes. Ad actus virtutum naturalium sufficienter dirigerentur per lumen rationis, quod in ipsis esset perfectum, & non obtenebratum per peccatum originale, sicut in nobis. At sicut virtutes naturales non fuisset pueris per accidens infusæ, sed debuissent acquiri per actus, sic scientiæ naturales non fuisset ipsis per accidens infusæ, sed debuissent acquiri per actus dependentes à studio, & disciplina.

14. Ad 3. concedo maiorem, & distinguo minorem: ad acquirendas scientias studio, & disciplina in natura lapsa requiritur longum tempus, & difficillimè ad earum perfectionem peruenitur, concedo: in natura integra, & ornata donis iustitiæ originalis, nego minorem: & nego consequentiam. Pueri in natura integra generarentur, & nascerentur sine ullo defectu organorum, ac bene dispositi ad scientias acquirendas, ac proinde breui tempore possent studio, ac disciplina omnes scientias naturales facillimè, ac delectabiliter acquirere, præsertim cum per donum iustitiæ originalis pars inferior ita esset subiecta rationi, ut non impediret à contemplatione veritatis.

15. Ad 4. distinguo maiorem: ignorantia puræ negationis causatur à peccato, nego ignorantia priuationis, concedo: & distinguo eodem pacto consequens. Ignorantia priuationis est carentia scientiæ pro tempore, pro quo debet haberi: sed pueri non carerent scientia puerili ætati conveniente: ergo non essent subiecti ignorantie priuationis, quæ sola est effectus peccati. At non solum pueri, sed etiam viri perfecti sunt subiecti alicui ignorantie puræ negationis, siquidem nunquam sciunt omnia.

16. Ad 5. distinguo minorem: solum corpus corruptibile aggrauat animam, eamque impedit à perfecto usu rationis in iis, quæ conueniunt singulis ætatibus, concedo: solum corpus corruptibile aggrauat animam, eamque impedit ab usu rationis non conueniente singulis ætatibus, nego minorem: & nego consequentiam. Solum corpus corruptibile aggrauat animam, eamque impedit ab usu rationis proprio ætatis puerilis, inuenies impedit ab usu rationis proprio ætatis iuuenilis. Pueri in statu innocentie, quia haberent corpus non obnoxium corruptioni, non impedirentur ab usu rationis proprio puerorum. At per corpus

pus puerile non subiectum corruptioni propter magnam humiditatem cerebri impediuntur ab usu rationis proprio ætatis iuuenilis, virilis &c. ut dictum est num. 10.

17. Ad 6. Etiam bruta animalia ab initio non habent ita perfectum usum industriæ naturalis, sicut postea, ut patet ex eo, quod aues docent volare pullos suos: ergo non est mirum, quod in statu innocentie pueri ab initio non habent ita perfectum usum rationis, sicut postea, præsertim cum in pueris humiditas cerebri impediatur perfectum usum membrorum, virtutis sensitivæ, ac rationis, quod impedimentum non datur proportionatè in alijs animalibus.

QVÆSTIO CCLXXVI.

Virum paradisus fuerit locus corporeus conueniens habitationi hominum, ac Adam fuerit factus in paradise, vel ad paradisum translatus, ut operaretur, & custodiret illum?

S. Th. quæst. 102. art. 1. 2. 3. & 4.

1. **E**xpeditis cæteris, quæ spectant ad formationem primorum hominum, & ad statum innocentie, ac naturæ integræ, Sanctus Thomas quæst. 102. quatuor articulis disputat de loco, in quo positi fuerunt primi homines. Et quia ut dicitur 2. Gen. Plantauit Dominus Deus ab initio paradisum voluptatis, in quo posuit hominem, quem formauerat, agit de paradiso voluptatis. Doctrinam huius quæstionis aliquibus quæstis breuiter explicabimus.

2. Quæritur igitur primo cum Sancto Thoma art. 1. quæst. 102. virum paradisus fuerit locus corporeus?

Respondet, quod ut loquitur S. Augustinus lib. 8. de Gen. ad litter. initio Tres sunt de hac re quasi generales sententie: una eorum, qui tantummodo corporaliter paradisum intelligi volunt; alia eorum, qui spiritualiter tantum: tertia eorum, qui utroque modo paradisum accipiunt, alias corporaliter, alias autem spiritualiter.

3. Paradisum ergo non fuisse locum corporeum, ac proinde ea, quæ de paradiso, de arboribus in eo plantatis, de ligno vitæ, ac de fluuiio, quo irrigabatur, qui deinde diuidebatur in quatuor capita, in Scriptura narrantur spiritualiter solum, ac mysticè intelligenda, docuit ex Iudæis Philo lib. de Opificio mundi, propè finem, & lib. 1. Allegor. & lib. de plantatione Noe propè initium, & lib. de confusione linguarum, ante medium, ac antiquos Iudæos, & Chaldeos idem tradidisse, refert Augustinus Eugubinus in cap. 2. Gen. Ex hæreticis Valentinus docuit nomine paradisi intelligi veritatem, vel Archangelum quemdam in tertio cælo existentem, ut refert

Irenæus lib. 1. contra hæreses, cap. 1. & Tertullianus lib. contra Valentinum, cap. 20. Paradisum etiam corporeum, ac visibilem negarunt Seleuciani, & Hermiani, ut testatur S. Augustinus lib. de hæresibus, cap. 59. Origenes in Gen. ut notat Epiphanius in epist. contra Iohannem Hierosolymitanum, & in Anchorato, quos ex recentioribus, secutus est Franciscus Georgius, ut testatur Sixtus Senensis lib. 5. Biblioth. sanctæ, annot. 34. Non desunt qui putent Ambrosium in hac sententia, fuisse, quia lib. Epist. epist. 31. ad Sabinum dicit, *Quod paradisus est genesis liber*, & allegoricè exponit tunicas pelliceas, primorum parentum. Sed ex eo, quod Ambrosius paradisum exponat allegoricè, non sequitur, quod neget illum fuisse locum corporeum, cum id satis clarè asserat loco citando n. 7. Hieronymus in qu. Hebraic. indicat paradisum spiritualem fuisse. Nam dicit ante cælum, & terram, fuisse à Deo creatum. Sed idem Hieronymus loco citando num. 7. disertè contra Origenem admittit paradisum corporeum. Anastasius etiam Synaita lib. 7. Hexam. hanc referens sententiam, dicit illam fuisse plurimum veterum interpretum, à qua ipse non videtur alienus. Existimo igitur hos authores catholicos recensendos potius inter eos, qui ut loquitur S. Augustinus citatus num. 2. utroque modo paradisum intelligunt, alias corporaliter, alias autem spiritualiter.

4. Dicendum cum communi, & catholica sententia, quæ ut docet Suarez lib. 3. de Opere sex dierum cap. 6. est de fide, paradisum, quem Deus ab initio plantauit, fuisse locum corporeum, ac terrestrem, ac ea, quæ de illius plantatione dicuntur in Genesi, cum proprietate, ac literaliter intelligenda, licet possint etiam allegoricè, & mysticè explicari. Hanc sententiam clarissimè tradidit S. Augustinus lib. 13. de Ciuit. cap. 21. cuius verba libet fuisse referre, quia explicant etiam præcipuos sensus mysticos, quibus paradisus, & ea, quæ de paradiso dicuntur in Genesi, possunt intelligi, & soluit præcipuum fundamentum assentientium paradisum non fuisse corporeum, sed solum spiritualem, & mysticum. Nonnulli primum illum paradisum, ubi primi homines parentes generis humani Sancta Scriptura veritate fuisse narrantur, ad intelligibilia referunt, arboresque illas, & ligna fructifera in virtutes vitæ, moresque conuertunt, tanquam visibilia, & corporalia illa non fuerint, sed intelligibilia significandorum causa, eo modo dicta, vel scripta sint. Quasi propterea non potuerit esse paradisus corporalis, quia potest etiam spiritualis intelligi: tanquam ideo non fuerint due mulieres Agar, & Sara, & ex illis duo filij Abrahæ, unus de ancilla, alius de libera, quia duo testamenta in ijs figurata dicit Apostolus: aut ideo de nulla petra, Moysè percutiente, aqua defluerit, quia potest illic figurata significatione Christus intelligi, etiam Apostolo dicente: petra autem erat Christus. Nemo igitur prohibet intelligi paradisum vitam beatorum: quatuor eius flumina quatuor virtutes, prudentiam fortitudinem,